Sivistysvaliokunta

Torstai 7.2.2019 klo 12.00—13.40

Läsnä
puheenjohtaja Tuomo Puumala kesk
jäsen Li Andersson vas
jäsen Ritva Elomaa ps (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd (1, 2, 3, 4)
jäsen Jukka Gustafsson sd (6, 7) (5 osittain)
jäsen Marisanna Jarva kesk (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Kimmo Kivelä sin (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Hanna Kosonen kesk (4, 5 osittain)
jäsen Mikaela Nylander r (1, 2, 3, 4, 6, 7) (5 osittain)
jäsen Ulla Parviainen kesk (1, 2, 3, 4)
jäsen Pekka Puska kesk (5 osittain)
jäsen Sari Sarkomaa kok (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Sami Savio ps
jäsen Jani Toivola vihr (4, 5, 6, 7)
jäsen Pilvi Torsti sd
jäsen Raija Vahasalo kok (1, 2, 3, 4)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Marja Lahtinen
valiokuntaneuvos Kaj Laine

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 12 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonannot: "Sisämarkkinat muuttuvassa maailmassa: Ainutkertainen voimavara, joka edellyttää uutta poliittista sitoutumista" ja "Yhdenmukaistetut standardit: avoimuuden ja oikeusvarmuuden parantaminen täysin toimivilla sisämarkkinoilla"

Valtioneuvoston E-selvitys E 116/2018 vp

Asia on saapunut sivistysvaliokuntaan tiedoksi.

Valmis
5.0

Valiokunta merkitsi asian tiedoksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi tekijänoikeudesta digitaalisilla sisämarkkinoilla

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 63/2016 vp
Valiokunnan lausunto SiVL 5/2017 vp
Valtioneuvoston U-jatkokirjelmä UJ 38/2018 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta hyväksyi kannanoton: Sivistysvaliokunta toteaa, että trilogineuvottelut ehdotuksesta direktiiviksi tekijänoikeudesta digitaalisilla sisämarkkinoilla (COM (2016)593 final) ovat olleet vireillä 2.10.2018 lukien, jolloin Suomen neuvotteluasema ja realistiset mahdollisuudet vaikuttaa vielä neuvoteltavana oleviin ratkaisuvaihtoehtoihin ovat valiokunnan arvion mukaan olleet rajoitetut. Valiokunta toteaa, että eduskunnan vaikutusmahdollisuuksien kannalta olisi ollut asianmukaista, että eduskuntaa olisi informoitu asiasta heti sen jälkeen, kun EU-parlamentti hyväksyi näkemyksensä direktiivistä 15.9.2018 mutta viimeistään ennen trilogineuvottelujen alkamista. Sivistysvaliokunta on aiemmassa lausunnossaan asiasta (SiVL 5/2017 vp) korostanut silloin käsiteltävänä olevien ehdotusten keskeneräisyyttä ja tarvetta tarkentaa niitä merkittäviltä osin. Käsiteltävänä olevassa U-jatkokirjelmässä on painokkaasti esitetty, että tarvittavia tarkennuksia ei kaikilta osin ole saatu. Sivistysvaliokunta korostaa nyt, että digitaalisten sisämarkkinoiden toimivuuden parantamiseksi tarvitaan yhteisesti hyväksyttävät ja selkeät toimintamallit, joilla tekijänoikeudet selkeästi ja tehokkaasti turvaten mahdollistetaan laajasti digitaalisten palvelujen ja sisältöjen käyttö myös rajat ylittävissä tilanteissa ja uudenlaisten palvelujen sekä uuden liiketoiminnan kehittäminen. Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että Suomi edelleen tässäkin vaiheessa pyrkii mahdollisuuksien rajoissa vaikuttamaan siihen, että jos direktiiviehdotus hyväksytään, syntyvästä ratkaisusta käy mahdollisimman selkeästi ilmi kansallisen liikkumavaran laajuus ja että siinä selkeästi mahdollistetaan kehittyneiden ja toimivien kansallisten sopimuspohjaisten toimintamallien käyttö jatkossakin.Sivistysvaliokunta korostaa, että kaikessa tekijänoikeuden kehittymisessä ja erityisesti uusien lähioikeuksien perustamisessa keskeistä tulee olla se, että ehdotettu uusi oikeus vastaa yleistä oikeudenmukaisuutta. Tässä tarkastelussa on otettava huomioon myös muiden tekijänoikeuksien haltijoiden oikeuksien turvaaminen ja uuden oikeuden käytännön vaikutus muun muassa sananvapauteen. Mikäli nämä näkökohdat turvataan sivistysvaliokunta voi kannattaa artiklassa 11 ehdotettua uutta lehtijulkaisujen kustantajille säädettävää oikeutta.Sivistysvaliokunta korostaa kuitenkin, että artiklassa 12 säädettäväksi ehdotettu kustantajien oikeus korvaukseen ei saa miltään osin vaikuttaa kielteisesti kansallisiin kopiointi- ja lainauskorvauskäytäntöihimme. Suomessa on katsottu, että yksityisen kopioinnin hyvityksen saamiskelpoisuus ei ole sopimuksilla siirrettävissä. Ehdotusta ei saa säätää jäsenmaita pakottavassa muodossa siten, että se heikentää perusteettomasti nykyisten korvauksen saajien taloudellista asemaa. Sivistysvaliokunta pitää edelleen erittäin perusteltuna sitä, että direktiivin valmistelussa komissio on arvioinut erilaisten välittäjiksi katsottujen palveluiden rooleja ja etsinyt keinoja, joilla oikeudenhaltijat saisivat osansa palveluista kertyvistä tuloista. Valio-

kunta painottaa tältä osin direktiiviehdotuksen hyväksyttävyyden arvioinnin kannalta sen sisältämien oikeudellisten ja muiden rajausten selkeyttä ja toimivuutta, ehdotuksessa vaadittujen toimien tehokkuutta ja esitetyn vastuun oikeasuhtaisuutta kaikkien osapuolten osalta sekä palvelujen tarjoajille ehdotuksesta aiheutuvien ylimääräisten kustannusten määrän kohtuullisuutta. Ehdotuksen suhde sähköistä kaupankäyntiä koskevaan direktiiviin tulee olla selkeä ja yksiselitteinen. Näiden edellytysten ja näkökohtien toteutuessa riittävässä määrin sivistysvaliokunta voi kannattaa artiklassa 13 tavoiteltua asiantilaa, että varmistetaan tekijänoikeuden haltijoiden kohtuullinen korvaus tekijänoikeudenalaisen materiaalin käytöstä.Muutoin sivistysvaliokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Valtioneuvoston selonteko liikuntapolitiikasta

Valtioneuvoston selonteko VNS 6/2018 vp
Asiantuntijalausunto VNS 6/2018 vp SiV 07.02.2019 pääsihteeri Teemu Japisson, Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry Asiantuntijalausunto _ A 5
Asiantuntijalausunto VNS 6/2018 vp SiV 07.02.2019 toiminnanjohtaja Kristiina Jakobsson, Koululiikuntaliitto Asiantuntijalausunto _ B 5
Asiantuntijalausunnon liite VNS 6/2018 vp SiV 07.02.2019 toiminnanjohtaja Kristiina Jakobsson, Koululiikuntaliitto Asiantuntijalausunto _ C 5
Asiantuntijalausunto VNS 6/2018 vp SiV 07.02.2019 pääsihteeri Christel Björkstrand, Finlands Svenska Idrott Asiantuntijalausunto _ D 5
Asiantuntijalausunto VNS 6/2018 vp SiV 07.02.2019 pääsihteeri Christel Björkstrand, Finlands Svenska Idrott Asiantuntijalausunto _ E 5
Asiantuntijalausunto VNS 6/2018 vp SiV 07.02.2019 erityisasiantuntija Päivi Nykyri, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry Asiantuntijalausunto _ F 5
Asiantuntijalausunto VNS 6/2018 vp SiV 07.02.2019 VTT, dosentti, johtaja Päivi Topo, Ikäinstituutti Asiantuntijalausunto _ G 5
Asiantuntijalausunto VNS 6/2018 vp SiV 07.02.2019 jäsen Niina Antikainen, Suomen Tanssinopettajain liitto STOL ry Asiantuntijalausunto _ H 5

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- pääsihteeri Teemu Japisson, Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry, liite
- toiminnanjohtaja Kristiina Jakobsson, Koululiikuntaliitto, liite
- pääsihteeri Christel Björkstrand, Finlands Svenska Idrott, liite
- erityisasiantuntija Päivi Nykyri, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry, liite
- VTT, dosentti, johtaja Päivi Topo, Ikäinstituutti, liite
- jäsen Niina Antikainen, Suomen Tanssinopettajain liitto STOL ry, liite

6. Muut asiat

-

7. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on 8.2.2019 klo 11.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Kaj Laine